

Повна назва: Якість продукції та інтегровані системи управління (TQM, EMS, OHSAS)

Статус: обов'язкова

Мета: надання знань з опанування студентами завдань і принципів менеджменту якості при управлінні організацією (підприємством, установою), систем управління якістю за міжнародними стандартами.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни: 6 кредитів (180 годин):

Модуль 1. Керування якістю. Методологія управління якістю.

Якість як об'єкт керування. Теоретичні основи сучасного менеджменту якості. Якість як категорія і об'єкт управління. Міжнародний досвід розвитку керування якістю. Зірки якості. Методологія управління якістю. Цикл Демінга. Спіраль якості. Тотальне управління якістю (TQM). Забезпечення рівня якості продукції впродовж її життєвого циклу.

Модуль 2. Кваліметрія в управлінні якістю.

Методологія кваліметрії. Вимірювання якості. Показники якості продукції, послуг. Номенклатура. Технологія кваліметрії. Методологія оцінювання одиничних показників якості. Комплексна оцінка якості. Дерево властивостей. Методи оцінки якості продукції. Експертні методи. Комплексна оцінка якості. Поняття і сутність контролю якості продукції. Види контролю. Контроль якості продукції, якості проекту, якості технології.

Модуль 3. Статистичні методи в управлінні якістю. Прогнозування та моделювання.

Статистичні методи за стандартами ISO 10000. Історія розвитку статистичних методів якості. Крива Лоренца, діаграма Ісікаві, принцип Паретто, контрольні карти, інші. Прогнозування та моделювання. Основні напрямки прогнозування в компанії. Основи моделювання з використанням Excel. Статистичні методи у пакеті прикладних програм SPSS.

Модуль 4. Інтегровані системи управління. Системи менеджменту якості. Системи менеджменту якості за ISO серії 9000. Розробка систем менеджменту якості. Інші системи менеджменту

Стандарти ISO серії 14000 Системи екологічного менеджменту.

Міжнародний стандарт OHSAS 18001 Система менеджменту охорони здоров'я та безпеки праці. Міжнародний стандарт SA 8000:2001. Соціальна відповідальність. Інтегровані системи менеджменту. Сертифікація систем

менеджменту якості Використання сучасних управлінських технологій для поліпшення якості продукції та послуг. Бенчмаркінг, реінжиніринг (BPR), система загального обслуговування устаткування (TPM/„Шість сигм”, збалансована система показників (BSC). Самооцінка.

При викладанні дисципліни застосовуються сучасні освітні та комп'ютерні технології, використовується програмне забезпечення SPSS. Напівгрупові заняття проводяться у спеціальних лабораторіях (аналітична лабораторія кафедри ЯСТЕБ, комп'ютерні учбові лабораторії ЧНУ імені Петра Могили, лабораторії ДП «Миколаївстандартметрологія»).

Знання та навички:

Знання: класифікації показників якості продукції; методів розрахунку показників якості продукції; порядку розрахунку комплексного, інтегрального показника якості; поняття контролю якості та його видів; еволюції управління якістю у вітчизняній практиці та у світовому масштабі; кваліметричних методів оцінки якості продукції; стандартів ISO серії 9000, 140000, OHSAS 18000; основних принципів менеджменту якості; порядку розробки та впровадження систем менеджменту якості; механізми застосування основних інструментів управління якістю.

Навички:

використовувати методи визначення рівня якості продукції та рівня її конкурентоспроможності; побудови дерева властивостей якості; застосування статистичних методів управління якістю продукції; застосування на практиці вимог та принципів менеджменту якості, за стандартами ISO серії 9000; обґрунтовувати рішення щодо доцільності розробки та впровадження на підприємстві системи якості за стандартами ISO серії 9000; розробляти необхідну документацію з впровадження на підприємстві системи якості; визначати ефективність сертифікації систем якості та продукції за міжнародними стандартами; використовувати основні інструменти з управління якістю.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): 6

Види робіт:

I триместр

– за модулем 1 – тести, виконання практичних завдань, лабораторних роботи, підготовка і захист реферату;

– за модулем 2 – виконання практичних завдань, лабораторних робіт.

Контроль закінчується проведенням заліку.

II триместр

– за модулем 3 – виконання практичних завдань, лабораторних робіт;

– за модулем 4 – виконання практичних завдань, лабораторної роботи, індивідуальної пошукової роботи, підготовка і захист реферату.

Контроль закінчується проведенням іспиту. Передбачена підготовка курсової роботи.

Оцінювання: Контрольні заходи включають поточний модульний і підсумковий контроль. Поточний контроль: систематичність, активність та результативність роботи протягом триместру над вивченням програмного матеріалу навчальної дисципліни; виконання завдань для самостійного опрацювання; рівень виконання контрольних завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти:

1 триместр

Поточне тестування та самостійна робота										Залік	Сума
Номер змістового модулю											
1.1.		1.2.		2.1.		2.2.		3.1.			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	30	100
10		15		15		15		15			

2 триместр

Поточне тестування та самостійна робота								Іспит	Сума
Номер змістового модулю									
3.2.		4.1.		4.2.		4.3.			
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	40	100
15		15		15		15			

Підсумковий контроль: Результатом вивчення дисципліни виступає залік (I триместр), іспит (II триместр). Умовою допуску до підсумкового контролю знань є позитивні оцінки з поточного модульного контролю знань. Контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальну кількість балів, яку може отримати студент протягом триместру становить 70 балів (I триместр), 60 балів (II триместр). На залік відповідно відводиться максимальна кількість балів – 30 балів, на іспит – 40 балів.

Викладач: Григор'єва Людмила Іванівна/ Hrygorieva Lyudmila, професор, доктор біологічних наук, завідувач кафедри якості, стандартизації та техногенно-екологічної безпеки. Є членом Української асоціації якості (УАЯ), Радіобіологічного Товариства України, міжнародного союзу радіоекологів (IUR). Наукові інтереси: менеджмент та управління екологічною безпекою, вдосконалення національної системи стандартизації радіаційної безпеки. Має понад 200 наукових та навчально-методичних видань, з них – навчальних посібників з грифом МОН України – 3, монографій – 5. Одна з останніх монографій: Григор'єва Л.І. Управління ризиком дефляційних явищ на хвостосховищах переробних підприємств у системі їх ризик-менеджменту: Монографія. /Л.І. Григор'єва, Ю.А. Томілін – Миколаїв: ЧНУ імені Петра Могили. – 2016. – 270 с. Має навчальний посібник: Григор'єва Л.І. Менеджмент якості і СУЯ (в таблицях і схемах): Навчальний посібник. /Л.І. Григор'єва, Ю.А. Томілін – Миколаїв: ЧНУ імені Петра Могили. – 2016. – 110 с.